

S A D R Ź A J

I. UVODNA RAZMATRANJA	— — — — — — — — — —	5
1. Pojam i ciljevi deviznog sistema	— — — — — — — — — —	5
2. Pojam i ciljevi devizne politike	— — — — — — — — — —	7
II. VALUTE I VALUTNI SISTEMI	— — — — — — — — — —	8
1. Pojam, značaj i vrste valuta	— — — — — — — — — —	8
2. Valutni sistemi	— — — — — — — — — —	10
3. Pojam, značaj i vrste valutne konvertibilnosti	— — — — — — — — — —	13
a) Evolucija instituta valutne konvertibilnosti	— — — — — — — — — —	13
b) Pretpostavke za prelaz na konvertibilnosti valute	— — — — — — — — — —	16
c) Međunarodni monetarni sistem i valutna konvertibilnost	— — — — — — — — — —	18
d) Valutna konvertibilnost u socijalističkim zemljama	— — — — — — — — — —	19
4. Valutni paritet	— — — — — — — — — —	21
5. Valutni sporazumi	— — — — — — — — — —	22
6. Valutni blok	— — — — — — — — — —	25
7. Valutni pul (pool)	— — — — — — — — — —	27
8. Valutni damping	— — — — — — — — — —	28
9. Valutni rizik i valutna klauzula	— — — — — — — — — —	28
III INTERVALUTNI ODNOSI	— — — — — — — — — —	29
1. Paritet kupovnih moći valuta	— — — — — — — — — —	29
2. Utvrđivanje intervalutne vrednosti valuta na bazi zajedničkog denominatora	— — — — — — — — — —	31
3. Tržišno formiranje intervalutne vrednosti valuta	— — — — — — — — — —	32
IV DEVIZE I DEVIZNI KURS	— — — — — — — — — —	34
1. Pojam i vrste deviza	— — — — — — — — — —	34
a) Pojam deviza	— — — — — — — — — —	34
b) Vrste deviza	— — — — — — — — — —	35
2. Devizni kurs	— — — — — — — — — —	37
a) Pojam i suština deviznog kursa	— — — — — — — — — —	37
b) Značaj i funkcije deviznog kursa	— — — — — — — — — —	39
c) Devizni kurs, privredna kretanja i stabilizaciona politika	— — — — — — — — — —	41
d) Formiranje i održavanje deviznih kurseva	— — — — — — — — — —	43
e) Vrste deviznih kurseva	— — — — — — — — — —	43
f) Promene u deviznom kursu	— — — — — — — — — —	55
3. Prilagođavanje deviznih kurseva u pojedinim monetarnim sistemima	— — — — — — — — — —	56
a) Devizni kursevi u uslovima postojanja sistema zlatne valute	— — — — — — — — — —	56

b) Državno-kapitalistički intervencionizam devizno-monetarnog plana kao negacija svetskog devizno-monetarnog sistema i početak prakse devizne kontrole	60
c) Logika devizno-monetarnog sistema Međunarodnog monetarnog fonda	65
d) Retrospektiva prelaska od čvrstih na fluktuirajućih deviznih kurseva	70
e) Prilagođavanje deviznih kurseva u reformiranom međunarodnom monetarnom sistemu	78

4. Devizno tržište	80
--------------------	----

V DEVIZNA OGRANIČENJA	86
-----------------------	----

1. Pojam, suština, geneza i podela deviznih organizacija	86
a) Kvantitativna devizna ograničenja	89
b) Kvalitativna devizna ograničenja	92
c) Kombinovana (mešovita) devizna ograničenja	94
2. Devizna kontrola	95
a) Pojam, značaj i uloga devizne kontrole	95
b) Vrste devizne kontrole	96
3. Međunarodni monetarni fond i devizna ograničenja	98

VI BILANS PLAĆANJA I NJEGOVA RAVNOTEŽA	102
--	-----

1. Pojam i značaj bilansa plaćanja	102
2. Šema bilansa plaćanja	105
3. Pojam, suština i vrste neravnoteža u bilansu plaćanja	107
a) Pojam i suština neravnoteže u bilansu plaćanja	107
b) Vrste neravnoteža u bilansu plaćanja	110
4. Teoretske koncepcije i praksa uravnoteženja plaćanja	114
a) Teoretske koncepcije uravnoteženja bilansa plaćanja	115
b) Politika i metodi uravnoteženja bilansa plaćanja	122
5. Realnost deviznog kursa i njegov uticaj na stanje u bilansu plaćanja	129

VII MEĐUNARODNI I REGIONALNI SISTEMI PLAĆANJA	131
---	-----

1. Pojam, suština, načini i sistemi međunarodnih plaćanja	131
a) Pojam i suština međunarodnih plaćanja	131
b) Način međunarodnih plaćanja	134
c) Sistem uzajamnih plaćanja	138
2. Kratka retrospektiva evolucije međunarodnih plaćanja	140
3. Karakteristike Bretnvudskog sistema međunarodnih plaćanja	144
a) Mesto i uloga Međunarodnog monetarnog fonda u međunarodnim plaćanjima	144
b) Slabosti i poteškoće u funkcionisanju Bretnvudskog sistema plaćanja	147
c) Naponi za iznalaženje novih, adekvatnijih rešenja u Bretnvudskom sistemu međunarodnih plaćanja	150
4. Karakteristike i funkcionisanje međunarodnih plaćanja u regionalnim integracionim naporima	154
a) Evolucija i osnovne karakteristike multilateralizma plaćanja u Zapadnoj Evropi	156
b) Sistem plaćanja između socijalističkih zemalja Saveta za ekonomsku uzajamnu pomoć (SEV)	162
c) Regionalni multilateralizam zemalja Latinske Amerike	171
5. Međunarodna plaćanja zemalja u razvoju	173
6. Uloga zlata u međunarodnim plaćanjima	176
a) Kratka retrospektiva uloge zlata do Drugog svetskog rata	176
b) Uloga zlata u Bretnvudskom sistemu plaćanja	177
c) Uloga zlata u savremenim uslovima	182
7. Instrumenti plaćanja u Međunarodnom platnom prometu	187
a) Međunarodni dokumentarni akreditiv	187

b) Dokumentarno naplaćivanje	— — — — — — — — — —	198
c) Međunarodna Bankarska doznaka	— — — — — — — — — —	199
d) Kreditno pismo	— — — — — — — — — —	200
e) Ček	— — — — — — — — — —	202
f) Menica	— — — — — — — — — —	207
g) Kreditna karta	— — — — — — — — — —	209
h) Bankarske garancije	— — — — — — — — — —	210
VIII DEVIZNI SISTEM JUGOSLAVIJE	— — — — — — — — — —	214
1. Uvodna razmatranja	— — — — — — — — — —	214
2. Karakteristične periode u razvoju deviznog sistema Jugoslavije		217
a) Državni monopol u spoljnoj trgovini	— — — — — — — — — —	219
b) Liberalizacija ekonomskih odnosa sa inostranstvom	— — — — — — — — — —	221
c) Delimična devizna reforma	— — — — — — — — — —	225
d) Karakteristike deviznog sistema Jugoslavije u vremenu od privredne reforme do ustavnih amandmana	— — — — — — — — — —	230
e) Suština ustavnog transformisanja deviznog sistema Jugoslavije		240
3. Karakteristike sadašnjeg deviznog sistema	— — — — — — — — — —	248
a) Osnovna načela i karakteristike samoupravnog transformisanja deviznog sistema Jugoslavije	— — — — — — — — — —	248
b) Formiranje i održavanje deviznog kursa jugoslovenskog dinara		252
c) Ostvarivanje, sticanje i udruživanje deviza	— — — — — — — — — —	272
d) Devizna kontrola	— — — — — — — — — —	273
e) Platni promet sa inostranstvom	— — — — — — — — — —	274
f) Kreditni odnosi sa inostranstvom	— — — — — — — — — —	276
g) Bilans plaćanja i devizni bilans Jugoslavije	— — — — — — — — — —	280
h) Samoupravne interesne zajednice za ekonomske odnose sa inostranstvom	— — — — — — — — — —	283
4. Devizno tržište u Jugoslaviji	— — — — — — — — — —	285
X OSNOVNE KARAKTERISTIKE I INSTITUCIJE DEVIZNOG POSLOVANJA	— — — — — — — — — —	295
1. Pojam i suština i vrste deviznih poslova	— — — — — — — — — —	295
2. Devizno poslovanje banaka	— — — — — — — — — —	297
3. Devizno poslovanje OUR-a	— — — — — — — — — —	304
Bibliografija	— — — — — — — — — —	307